

I. N. 7.

AD UMBRATIO
FLORÆ,

DISSERTATIONE ACADEMICA LEVI-
TER DELINEATA,

QUAM,

Consensu Ampl. Facult. Phil. in Reg. Acad. Aboënsi

PRÆSIDE,

DN. PETRO KALM,

Oeconom. PROFESS. nec non Societ. Reg.
Stockh. MEMBRO,

Publice examinandam sistit

GUSTAVUS ORRÆUS, M. F.

WIBURGENSIS.

In audit. superiori, ad d. IV. Decembr. MDCCLIV.

Horis, ante meridiem consvetis.

ABOÆ, Impressit Direct. & Typog. Reg. M. Duc. Fin-
land. JACOB MERCKELL.

A
MONSEIGNEUR
**GEORGE G.
KALLMANN,**

Gouverneur de Province de Kymme-
negardie.

MONSEIGNEUR.

IL est aussi juste que naturel de respecter La Vertu & la noblesse, quand elles sont accompagnées des sciences, & qu'elles sont sur tout possédées par des personnes de qualité. Il faut même que l'Idiot sans le vouloir, ait beaucoup d'estime pour elles; & que le sçavant au contraire soit rempli d'admiration de voir la nature avoir réuni tant de perfections dans une Seule. C'est aussi avec raison, Monseigneur, qu'elle a voulu faire paroître en vous son chef d'œuvre, & qu'elle vous a orné de tous les avantages tant de l'âme que du corps. Pour moi Monseigneur, qui ai eu depuis quelque tems l'honneur & le bonheur d'être connu de votre Excellence, & de pouvoir reconnoître en votre haute personne les grands services que vous avez daigné me rendre, non comme mon Supérieur, mais comme un de mes plus gracieux Protecteurs, ne soyez point surpris, je vous supplie, de ce que toute la Province & moi-même nous nous applaudissons d'avoir été assez heureux

eux, de trouver un Seigneur semblable à votre Excellence,
& un Protecteur avec autant de mérites que les vôtres.

Ne pouvant donc trouver des moyens suffisans pour
vous remercier très humblement de toutes vos bontés, Mon-
seigneur, à mon égard, vous me permettrez, par grace, de
vous offrir cette dissertation telle simple qu'elle soit, & de la
vouloir regarder comme une des moindres marques de
mes obligations.

Deplus ayant toujours plû à votre Excellence de pren-
dre le soin de mes études, c'est ce qui me fait esperer la
communication de vos bonnes graces par mon exactitude
à acquérir les Sciences, & à obéir toujours à vos très gra-
cieux commandemens en toutes sortes d'occasions.

Regardez donc, Monseigneur, d'un oeil favorable &
avec vos bontés accoutumées le petit ouvrage que je prends
la hardiesse de vous dedier, & ne vous lassez jamais
d'accorder vos faveurs à celui qui fera toute sa vie

DE VOTRE EXCELLENCE

MONSEIGNEUR

*Le très humble & très obéissant
serviteur*

GUST. ORRÆUS.

VIRO Amplissimo Consultissimoque,

D^N. CAROLO

DICHÆO,

Gubernationis Wiburgensis Camerario meritissimo,
Avunculi loco omni veneratione colendo.

VIRO Plurimum Reverendo & Clarissimo,

D^N. MAGNO

ALOPÆO,

Ecclesiarum Wiburg. Archi-Diacono vigilantissimo,
Patruī loco omni pietatis adfectu prosequendo.

Vobis. Patruī. Et. Avunculi. Honoratis-
diciū. Cum. Omnigenæ. Felicitatis. Ad-
Et. De-

VO-

Additis-

GUSTAVUS

VIRO Spectatissimo,

**D_N. FRANCISCO
ALOPÆO,**

Mercatori Wiburgensi prudentissimo, Patruī loco
venerando.

VIRO Spectabili,

**D_N. BENJAMIN
MÖLLER,**

Mercatori Petropolitano conspicuo, Avunculo, ut u-
nico, ita quoque propensissimo, charissimoque.

fimi. In. Qualecunque. Gratissimi. Animi. In-
precatione. Opusculum. Hoc. Dat. Dicat,
dicat.

BIS.

fimus.

ORRÆUS.

VIRO plurimum reverendo atque Clarissimo

D. N. MAGNO ORRÆO,

Ecclesiæ, quæ DEO in Taipalsari, & Clemis colligitur,
Antistiti gravissimo meritissimoque,

PARENTI INDULGENTISSIMO.

Beneficia illa, Parens Optime, quibus me semper cumu-
lasti, tanta sunt, quanta vix animo concipere, ne-
dum verbis explicare valeo. E tenerrima usque mea æta-
te, musarum me sacris initiari curasti, nihilque eorum,
quæ ad me erudiendum conferrent, omisisti. Progressus
studiorum meorum tante Tibi fuerunt curæ, ut nullis,
quos ferre unquam valuisti, sumtibus perperceris: ut
multa taceam, quibus recensendis me imparem agnosco.
Benigno igitur Paternoque adspicias vultu, quas Tibi,
primitias Academicorum meorum laborum consecrare su-
stineo, non eo quidem animo, ut illis gratiam referam,
verum ut sit, quo pietatem & reverentiam, qua Tibi me
obstrictum esse scio, publice declarem. De cætero, Deum
T. O. M. assiduis compellare precibus non desistam, velit
Te salvum & incolumem ad Nestoreos usque annos conser-
vare, in Ecclesiæ Tibi concredite certissimum emolumentum,
& familiæ Tuae solatium fulcrumque maximum. Hæc
vota sunt, que magis sincere quam copiose fundit

PARENTIS INDULGENTISSIMI,

Filius obedientissimus

GUSTAV. ORRÆUS.

PRÆSTANTISSIMO DOMINO AUCTORI,
Amico & Consanguineo Honoratissimo.

Loco encomii, qua egregias animi Tui, Amice
& Consanguinee honoratissime, dotes, eru-
ditionemque haud vulgarem, debitis extollerem
laudibus, liceat hac ex animo gratulari; neque
enim meo indiges praconio, qui tot luculentissima
maximi ingenii, solida eruditionis, suavissimorum
morum, singularis probitatis atque constantiae de-
disti documenta. Opto, ut ad altiora indies in-
offenso pede progrediaris, & ut DEUS, I. O.
M. sonatibus Tuis honestissimis semper fauveat;
sic ejus gloriam, nec non Reipublicae & Ecclesiae
commoda promovebis: unde Parentes & Amici,
uberrimam Tibi & Sibi gratulandi accipient ma-
teriem.

TUUS

Ex Ass;

GUST. JAC. HOFFREEN.

PEREXIMIO atque POLITISSIMO,
Dn. GUSTAVO ORRÆO,
Conterraneo & amico singulari.

Scientiam vegetabilium esse laude dignissimam, ne-
mini in artibus ingenuis vel tantillum versato, ho-
die est ignotum. Hæc namque illos aperit campos, in
quibus & Medicina & Oeconomia suas colligunt opes.
Maximas itaque gratias, Amice honoratissime, promere-
ris, eo quod modum ostendis facillimum, quo præstan-
tissima hæc naturæ munera cognoscere, & in rem no-
stram veterere queamus. Ista mihi sors contigit, qua
dulcem Tecum amicitiam colere licuit, non modo cum
frequentarem Viburgensem Scholam Cathedralem,
sed etiam dum porro hic ad Regiam hancce Academi-
am versati fuimus. Tibi itaque gratulor eruditionem
pulcherrimam, tam in iis, quæ in hac egregia disserta-
tione præclare exponuntur, quam etiam in aliis opti-
mis Scientiis. Pergas hac incedere via! Sic solum
natale carissimum, successu temporis in Te nacturum
est decus & ornamentum certissimum, Fautoremque
propensissimum Amici, quorum in numero me semper
habeas

TIBI

Obstrictissimum
JOH. AUG. KROOK.

D. D.

Uo longius in perscrutandis natura adytis progredimur, quoque majores in Historiæ Naturalis incrementa labores impendimus, eo infatigabiliorem liberalioremque in novis indies suppetandis objectis, quibus occupari possint ejus rimatores, illam comperimus. Dum multæ scientiæ jam ad fastigium fere summum provectæ conspiciuntur, vel saltim possibile videtur eas provehi, Historia Naturalis hoc nunquam vel ominari potest. In illis plerumque dictum hoc valet: *Nihil dici potest, quod non dictum est antea*, in hac veronon ita. Aliæ ab uno homine in Musæo commodè tractari possunt scientiæ, hæc vero plurium eorumque indefessum flagitat laborem. Quapropter nec mirari fas est, a veteribus in scientia hac, ut in pluribus aliis, aliquid singulare præstitum non esse. Præstantiæ enim ejusdem nondum tam luculenter convicti, in hoc laboriosissimum, quamvis

A

simul

simul jucundissimum studium, paucissimi tantum, idque fere solum Medicinæ causa, incubuere. Constabilita vero, & extra omnem dubitationis aleam, recentiori ætate, posita præstantia & necessitate Historiæ Naturalis, majori cum nisu huic studio operam suam dederunt viri perspicacissimi longeque celeberrimi, fructusque laborum suorum partim jamjam præbuerunt, partim quoque præbituri erunt, dulcissimos.

Botanice, nec minima Historiæ Naturalis pars, magnum hodie occupat agmen eruditorum, quorum omnes, certando quasi, aliquid ad hanc promovendam conducere allaborant scientiam, quam tantum in vita humana influxum, usumque habere, animadverterunt. Non contenti magis cortice rerum, eandem jamjam perlustrant interiora, majoribusque indagatis, nec minora spernunt. Non eo contenti, quod numerum tantummodo augere possint vegetabilium, etiam de natura viribusque eorum perscrutandis, publicæque sic utilitati inserviendo, satagunt. Sic jamjam anxie tempora expectamus illa, quibus falcem, in tam lætam, ab illis productam, immittere possimus, messem. Et quamquam ipsi, de hisce omnibus, vivi sibi gratulari nequeunt, grata tamen posteritas, gratias illis habere, non intermittet, immortales.

Celeber. D. Præses, cujus mihi per tempus contigit venerari doctrinam informationemque singularem, discipulos suos sæpius admonuit, ut ruri versantes, Florulas quasdam suarum conscriberent regio-

regionum, quod nempe & in exercitationem eorum, & publicam quoque; forte conduceret felicitatem. Hujus rei memor, specimen editurus Academicum, hanc præ cæteris elegi materiam, idque potissimum ideo, ut & condiscipulis meis hoc ipso qualicumque labore inservire possem, & mihi ipsi in hunc incumbenti, eo majores hisce in rebus progressus faciendi præberetur ansa. Interea, Te B. L. rogatum volo, meos honeste conatus juveniles, pro humanitate Tua, æquibonique consulas.

§. I.

PER *Floram* intelligimus enumerationem plantarum certæ alicujus regionis aut loci. Nostrum hic non est, varia proferre Floræ synonyma, quibus Botanici usi sunt, uti cum ab aliis vocetur Catalogus, ab aliis Elenchus, Synopsis, Pinax, Botanologia, Phytologia, Chloris, &c. sed cura nostra potius hæc erit, ut ea adferantur, quæ in aliqua Flora in usum Litterarum & Reipublicæ elaboranda, inprimis observanda, videntur.

Multi tam veterum quam recentiorum, in nuda enumeratione plantarum substiterunt; alii plura cumulaverunt Synonyma, neglectis fere omnibus, quæ ad plantarum tam usum Medicum quam Oeconomicum, descriptionem, illustrationem, & plura attinent; alii aliter. Paucissimi de iis, quæ Floræ nitorem, & Reipublicæ utilitatem adderent, solliciti fuerunt. Gratulamur vero præsentī seculo, quo non tantum ornamentī causa, sed etiam Patriæ commodo, litteras discimus. Quid enim mihi prodest, si plantas mille

cognoscam, earumque nomina enumerare possim, usu & viribus illarum in felicitatem civium mihi minime perspectis? Sed ad propositum revertendum.

In Prolegomenis *Floræ rite conscribendæ*, descriptio brevis regionis Geographica & Physica tradenda est, ut Lectoribus, inprimis exteris, pateat, quam matrem plantæ enumeratæ exosculentur, atque quale ibidem sit Clima sciantque an terra hæc alpibus, montibus, planis, lacubus, fluviis, paludibus, sylvis &c. gaudeat; an mari alluatur: qualis æstas, hyems, & reliqua anni tempora: quis gradus caloris summi, frigorisque. Taceo, quod in Præfatione etiam exponi soleat, quot annos auctor operi impenderit: an ipse maximam partem regionis plantarum causa peragraverit, vel an ab aliis accepta & relata retulerit: illorum, quibus vel multas, vel novas plantas, vel singularem earum usum debuit, grata mentio, ut sic stimuli etiam aliis addantur scientiam hanc promovendi. Hæc & ejusmodi plura, haud minimam lucem Botanophilo adferunt.

§. II.

JAm ad ipsum progrediemur opus. Primum, quod hic observandum se offert, est ORDO in plantis disponendis. Diversus hic diversis fuit auctoribus. Quidam ordinem elegerunt alphabeticum, quum sic facilius planta, cognito nomine, evolveretur; sed in hoc nullus est nexus diversorum generum in vegetabilibus, inde enim efficitur, quod plantæ quæ in ordinibus naturalibus quam maxime inter se coherent, a se invicem separentur. Dispositio vegetabilium secundum menses; vel tempus florendi, aliis arri-

sit,

fit, sed hic quoque ipsa genera inepte lacerantur, quum quædam species vere florentes e. g. in Aprili, ibidem etiam collocentur, cæteris vero, quæ sæpe sub finem æstatis, v. gr. in Septembri, flores proferunt, in illo mense locus concedatur.

Naturæ vero magis convenientem viam ingrediuntur, qui Systematice plantas disponunt. Dantur quidem plurima Systemata, at non omnia eodem cum successu concinnata. Perspecta enim insufficiencia & incommoditate cognitionis vegetabilium Empiricæ, (*) necessitateque Systematis, varios excogitarunt modos Botanici, quibus Systemata sua ita adornarent, ut omnia ad illa vegetabilia referri, minimoque cum labore ex iisdem dignoscere possent. Multas igitur hanc in rem, quibus Systemata sua superstruerent, partes plantarum tentarunt. Alii sumserunt caulem, vegetabilia in herbas, subfrutices, frutices, & arbores dividentes. Alii iterum radicem, alii folia, alii corollam fallere non posse credebant. Hæc diu obtinuerunt Systemata, donec observationibus adhibitis, itineribusque in remotiores terræ partes institutis, varia hic labefactantia detexerint Botanici. Sic *Basilicum* vel *Ocimum*, quæ in Europa planta est annua, in insula Zeylandica perennem comperiebantur esse fruticem. *Brassicam*, quæ apud nos planta est biennis, in maritimis Gvineæ arborem esse, hominisque sæpe æquare animadverterunt crassitiam. *Corni* & *Sambuci* alias species herbas, alias iterum arbores videbant. Radicem deesse vel saltim non apertam in *Ulva*, *Visco*, *Fuco*, *Zostera*, *Najade*, *Ceratophyllo* & *Spongia* (a): Caulem nullum in *Car-*

A3

lina,

lina, folia in *Cuscuta*, pedunculumque in *Phyllantho* vix reperiri (*b*). Corruentibus sic systematibus hisce, nil amplius, præter fructificationem, in plantis certi aderat, quam in nullo deesse sciebant vegetabili. Plura itaque huic superstrui inceperunt plantarum parti Systemata, quæ a *Gesnero* inventa, a *Cesalpino* vero in usum deducta, per plures tamen annos deinde, quasi oblivioni tradita fuit; sed tandem resuscitata, quum in medio circiter seculi XVII:mi aurea illa inceperit Botanices epocha, qua plurimi, maximique variis in terræ partibus viri, una quasi huic operam dederunt scientiæ, fructificationique sua superstruxerunt Systemata. Nihil tamen singulare propter systematum suorum defectum varietatemque in emolumentum scientiæ conferre potuerunt, usque dum ille seculi sui ornamentum, Botanicesque felicissimus Reformator, LINNÆUS, systemate suo evulgato, illis in labyrintho Botanico hærentibus, filum quasi porrexerit ariadneum, indubitatisque ostenderit argumentis, omnes partes fructificationis simul sumendas esse, si alias certum quid de vegetabilibus haberi possit. Nec hoc contentus, ad genera etiam, species & varietates luculenter describenda, inq; ordinem referenda aptissimum pergit, idque tanto cum successu, ut mirari certe quemcunque oporteat, unius ad tam varia suppetere potuisse industriam.

Huic igitur Systemati tanquam omnium huc usque editorum optimo, auctor Floræ suum adstruere debet opus. Negari quidem non potest, Systema Natura-

tura-

turale, si unquam certum inveniri obtingeret, omnibus aliis palmam præripere. Interea, quamdiu inter desiderata maneat, Systema sexuale LINNÆI, cæteris omnibus huc usque editis præferendum esse quisque fatebitur.

(*) *Præstantiam methodi Systematicæ, in genere, præ Empiricæ vel Synopticæ, neminem vel in dubium vocare velle existimaverimus, adeoque heic de demonstratione ejusdem supersedemus; alias hac de re passim in scriptis LINNÆI legi potest, imprimis Præf. ad Class. Plantar.*

(a) *Lin. Phil. Bot. p. 265.* (b) *Vires Plantar. p. 12.*

§. III.

IN definiendis vel determinandis SPECIEBUS, iisq; ab omnibus reliquis ejusdem generis distingvendis, quæ de definitione in Logica præcipiuntur, necesse est observet Botanicus. Nam uti in definitione requiritur, quod adsint notæ rem definitam ab omnibus aliis rebus discernentes, eæque essentielles, quodq; definitio sit clara, nec per Synonyma valeat. Ita quoq; in differentiis adornandis specierum notæ adhiberi debent essentielles, quæ nimirum speciem definiendam ab omnibus aliis ejusdem generis distinctam faciunt. Requiritur quoque quod sit clara, ut nimirum eo melius intelligatur, nec per synonyma valeat, quæ sæpius æque obscura & insufficientia sunt, ac si nulla adessent.

Differentias illas essentielles, quas Botanicus adhibere debet, constituunt Radix, Truncus, Folia, Fulcra, Hybernacula, Inflorescentia, Fructificatio &c.

quæ

quæ nimirum constantes mutationique minime obnoxia partes sunt plantarum. E contrario vagæ, inconstantesque differentia sunt, quæ a tempore florendi, magnitudine, loco natali, colore &c. desumuntur (a). Ex illis itaque plantarum partibus differentias depromere debet specificas Botanicus, has vero ut lubricas respuere.

Nomen specificum igitur plantam a speciebus aliis omnibus sub eodem genere comprehensis distingvet: requiritur ergo ut novum nomen specificum confecturus, plantas omnes cognoscat; cum vero paucissimis id datum, numerum Botanicorum illorum, qui vera & sufficientia nomina specifica formare valent, perexiguum esse non difficile intelligi potest. Cum autem in *Speciebus Plantarum*, nobilissimus D. D. LINNÆUS, Botanicorum omnium facile princeps, vegetabilibus fere omnibus, nomina specifica optima imposuerit, & vix ullæ, vel certæ paucissimæ in Europa dentur herbæ, quarum in opere hoc mentio non facta sit, Floristæ Europæo nulla nomina specifica nova fingere, quamdiu illorum copia in operibus Linnæanis detur, quam novis confectis catervam jam immensam synonymorum minus utilium augere, longe utilius & melius est.

Quoniam differentia plantarum sæpius prolaxæ sunt, incommodumque, quavis vice, dum species nominanda est, totam repetere esset differentiam, aptissime post nomen specificum, vel etiam ad calcem synonymorum, adhiberi possunt nomina (ut

a

a nobiliff. LINNÆO vocantur) trivialia, qualiaque in herbas Sveciæ Pan Svecicus fuppeditat, fed adhuc melius a speciebus Plantarum depromi poffunt. Optandum effet, eadem tam ingeniofa femel tradi poffe, ut differentiam plantæ maxime effentialem unico exprimere poffent tali cognomine: varia certe fe hoc commendaret utilitate.

§. IV.

Confuetudo in orbe jam dudum obtinuit Botanico, ut nominatis & definitis speciebus, etiam nomina aliorum celebrium Botanicorum adderentur, idque eum in finem, ut tam ad illustrationem definitionis propriæ, quam ad evitandam confufionem ex diverfa oriundam denominatione, conducerent. Hoc etiam hunc habet ufum, quod quum Botanicus, plantam fecundum aliquod Systema examinans, librum vel bene non intellexerit, vel alii adfvetus Systemati, hujus ut novi & plane alius ufu tædio citius afficeretur, Synonyma ftatim infpicere poteft, quæ & nomen & descriptionem ejus adfvetam indigitant. In ufu tamen eorum probe eft obfervandum, quod non adhibenda fint perplura, quæ nempe ad nihil aliud, quam paginam explendam, librumque majorem incommodioremque efficiendum, conducunt. Negari quidem non poteft, vegetabilia a tam multis auctoribus, plurimis nominata effe nominibus, varieque defcripta, videreturque quafi ad omnia nomina eorum intelligenda, Synonymorum enumeratio neceffario

fario requiretur. At quod ad antiquiores, eorumque pertinet descriptiones & nomina, in Casp. BauHINI recensita habentur Pinace, adeo ut ejus evoluto opere, quomodo omnes antiquiores plantam nominaverint, descripserintque, cuique pateat. Quod ad reliquos, qui post Bauhini tempora, opere aliquo Botánico inclaruerunt, adinet, semper aut nomine C. Bauhini, (si in Pinace ipsius plantæ ab iis enumeratæ inventæ sint) usi fuere, aut ejus mentionem inter Synonyma fecere. Hinc apprimè necessarium est, nomini Bauhini, mox post nomen specificum locum concedere, si scil. tale detur.

Nomini Bauhini addendum est Synonymon libri illius, in quo optima DESCRIPTIO plantæ habetur denominatæ, ut is, cui nomen specificum minus perspicuum videtur, descriptionem herbæ optimam, majoris certitudinis causa consulere queat. Si vero plures herbam quandam bene descripserint, is præ cæteris nominandus est, cujus opus facilius obtineri potest, quodque inter libros rariores, & cuius non facile obvius, numeratur. Plantam autem minus bene antea descriptam, vel plane novam, auctor Floræ ad regulas artis in observationibus plantæ subjectis describet, de quibus plura infra §. XIII.

Descriptorem præstantissimum excipit ICHNIOGRAPHUS vel optimus vel usitatissimus. Idem de hoc valet, mutatis mutandis, quod de descriptore dictum est. Indicandus nimirum est liber, in quo herba proposita ad ductum naturæ optime depingitur, quique non magno stat, vel rarissimus est, sed facile
adiri

adiri potest. Iconem vero plantæ, antea nunquam, vel male delineatae, auctor Floræ dabit.

§. V.

Varietates specierum primarias, legitimasque, nomini generico & specifico addat necesse est, Botanicus, omnes. Per varietates autem intelligo omnes differentes plantas, ex ejusdem speciei femine productas. vid. *Linm. Phil. Bot. p. 100.* Inutilis quidem labor hic multis videtur, sed re bene perpenſa magnam habet utilitatem, pernecessariusque est. Eo enim, quod varietates excludantur, vel minus necessariæ judicentur, Tyroni anſa datur minorem curam in cognitione & inspectione plantarum adhibendi; nam diversas species sæpe pro varietatibus unius ejusdemque plantæ habet, adeo ut neglectus varietatum etiam incremento Botanicis oblit. De cætero caute Botanico incedendum est in determinandis varietatibus, ne plantas specie diversas varietates pronunciet; varietatem enim novimus esse plantam mutatam a causa accidentali, Climate, solo, colore, ventis, &c. & quæ in solo mutato reducitur. *Linm. Phil. Bot. p. 100.* Longo igitur temporis intervallo opus est, variisque experimentis, antequam tuto & recte definiri potest, an planta quædam, quam diversam speciem multi judicarunt, pro varietate tantum habenda sit. In re minus manifesta minusque clara, ubi scil. dubium oritur, an planta quædam specie vel varietate solum ab alia diversa sit, tutius fortassis esset, ob rationes allatas, eam pro distincta specie habere, usque dum certio-

ra innotescant. Sic multi *Brassicam capitatam albam* C. B. (Hufwudkål), *Brassicam cauliferam* C. B. (Blomkål), & *napobrassicam* C. B. (Rotkål) esse tres diversas species credunt: variis etiam *Pisum arvense* B. C. (Gröna Ärtor), *Pisum cortice eduli* Tournef. (Säcker-Ärtor), *Pisumque humile caule firmo*, Tournef. (Kryp-Ärtor) distinctæ species videntur; & sic in multis aliis. Nos litem hanc nondum penitus diremtam esse contendimus. Dantur quoque plures varietates, quæ tam diversæ sunt formæ, ut distinctas esse species primo intuitu quisque opinaretur, e. g. *Viola Fl. Sv. 721*. Eapropter Floristæ est, legitimas varietates cujuscunque sint speciei, differentiis suis proferre, & ubi permagna inter ejusdem speciei varietates quoad usum adesset differentia, speciei modo, breviter tamen, easdem tractare debet. Multæ etiam sunt varietates, quæ diversam ab aliis ejusdem speciei habent vim & efficaciam, e. g. varietas (β) in *Myosoti Fl. Sv. 149*. quæ secundum observationes nobiliss. D. Archiatri LINNÆI ovibus noxia esse creditur, dum altera tamen, quantum notum, innocens est. Præterea non minimum hac varietatum enumeratione, Botanicæ fulgoris & præstantiæ additur, quum major semper numerus incolarum, uti reipublicæ cuidam, ita & Botanicæ, majorem quoque conferat dignitatem.

In varietatum determinatione color florum sine ratione non omittendus est. Probe tamen sciat Florista, quævis naturæ monstra, luxuriantesque plantas vel alia ejusmodi, pro varietatibus legitimis
mini-

minime statim habenda esse. Leges, quas circa ad-
dumbrationem varietatum Botanicus observabit, le-
gi possunt in *Phil. Bot. c. IX.*

§. VI.

Determinatis speciebus, additisque Synonymis
& varietatibus, NOMINA plantarum REGIONIS
illius VERNACULA adponenda sunt. Si varietates
quoque ab incolis nominibus distingvantur, etiam
eadem attingat Florista. In uniō non acquiescen-
dum est nomine, sed si plures habeant denominatio-
nes plantæ in pluribus provinciis, separatim quoq;
provinciarum mentione facta, ponendæ sunt. Ma-
joris hæc res est momenti, quam quisque primo in-
tuitu crederet. Eo enim, quod nomina cujusque
provinciae enumerentur, non modo Botanicis, sed
etiam aliis in scientia non versatis inservitur. Du-
ctu enim nominum lingvæ vernaculæ, usus Oeco-
nomicos & Medicos, aliaque notatu digna in Flora
exposita, in rem suam convertere potest idiota. Si
herba est Officinalis, eandem colligere, Pharmaco-
polisque vendita, quæstum facere licet. Præterea
hoc advenis & peregrinatoribus non minimum ex-
pedit. Perspecto enim ex Flora nomine plantæ ver-
naculo regionis, in qua versantur, si rarior, ab in-
colis locum ejusdem percontari natalem, variasque
de usu ejusdem quæstiones adferre possunt, quæ
omnia, plantæ non cognito nomine vernaculo, vix
ac nec vix quidem adsequerentur. Ut taceam ex
vulgi nomine sæpius ingeniose formato, naturam
viresque plantarum hand raro innotescere.

B3

§. VII.

§. VII.

Nomina regionis vernacula, **DENOMINATIO PLANTÆ OFFICINALIS**, sive a Pharmacopœis usurpata, excipiat. Hoc tanto magis necessarium est, quum collectio plantarum officinalium potissima sæpius Floræ consignandæ & edendæ fuerit causa. Eo enim, quod nomina exhibeantur Pharmacopœorum & Officinalia, multum utilitatis reipublicæ adfertur. Nam, quam necessaria Pharmacopolia & Officinæ in republica sunt, tam necessarium quoque est, ut copia plantarum necessariorum instructa sint. Si domi sive in Patria ipsa herbæ officinales non inveniuntur, ab exteris magno pretio emendæ, quæ sæpius tam obsoletæ, inveteratæ, situque corruptæ sunt, ut expectationem Medici iisdem utentis decipiant. Præstat igitur eas domi meliores, & absque ullo reipublicæ damno habere. Præterea notum est, quantum cultura plantarum officinalium sagaciores quædam nationes lucrifaciant. Botanici ergo est, omnem in id collocare operam, ut plantæ hujusmodi Officinales, intra Patriæ limites reperiantur, culturaque earum publicæ inserviat felicitati.

Pharmacopola ipse ope Floræ regionis scire potest, quænam plantæ officinales in Patria habentur, quæque ab exteris arcescendæ: An tanta quædam inveniantur copia, ut non solum ipsi sed & exteris sufficiant. Medico, Sacerdoti, aut alii cuidam Medicæ perito, a Pharmacopolio procul degenti ex ejusmodi Flora perspectum est, quæ in ea regione
plan-

plantæ officinales prostant, ubi versatur. Fortassis
nomini officinali aptius ad calcem inter Medica
locus concedentur.

§. VIII.

His omnibus recensitis, LOCA NATALIA plan-
tarum, sollicitam Botanici operam postulant.
Hæc in plerisque diversa sæpeprehenduntur.
Aliæ enim plantæ in campis, in pratis aliæ, quæ-
dam in locis siccis, multæ in humidis proveniunt:
lacus suas habent: in mari multæ domicilium ele-
gerunt: Alpibus sua concessa sunt vegetabilia. So-
lum etiam plantis diversis diversum est; multas hu-
mus pinguis alit; aliis argilla, lapides, arena, cre-
ta, glareæ, variaque alia genera terrarum, plantæ
denique ipsæ habitacula præbent. Sapientia Nu-
minis ita consultum duxit, ut nulla pars terræ suis
destitueretur incolis & ornamentis. Sic novimus
Alpes, durissimas illas & frigidissimas terræ partes
haud vacuas relictas, sed a Creatore propriis multi-
plicibusque donatas esse plantis, & quod mirabi-
lius est, plerasque pulcherrimas, humano generi sæpe
utilissimas, plurimasque earum ejus indolis, ut in aliis,
quamvis etiam optimis & fertilissimis terræ partibus,
aut in totum non inveniantur, aut satæ, vel non, vel
minus bene valeant. Nec sufficit locum plantæ na-
talem, solumque nominasse, addendum etiam est,
an planta vulgaris sit, vel non, an vulgatissima vel
rarissima; an olim peregrina, jam vero introducta,
Climati adsveta, & indigena facta; an utilitatis
caussa colatur; an certam elevationem poli obser-
vet; & hujusmodi plura. Cogni-

Cognitio hæc plantæ loci natalis, maximam Oeonomo utilitatem præbet. Perspecto enim eodem, ubinam quærenda est planta, novit; & ubi steriliores terræ partes fœcundas reddere voluerit, minimo fieri potest negotio, eas tantum adhibendo, quæ illic locum habent natalem. Hac ratione terras sterillissimas & alias minus utiles, possibile est, ad eandem fere, qua optimi agri prataque gaudent, redigere utilitatem. Praeterea alius quoque hinc usus effluit; Cognito enim herbarum loco natali, ad qualitatem humi haud difficulter concluditur. Sic *Primula Fl. Sv. 162. Pingvicula 21. Cynosurus 82. Aira. 71. Filipendula, 405. Aster. 696. Comarum. 422.* humum indigitant frigidam, humidamque. Qua cognitione quantum Oeonomus prudens lucri facere potest, quisque videt.

Inventor plantæ raræ etiam hic nominari potest.

Exposito loco natali, DURATIO plantæ, paucis indicanda est, annua ne nimirum sit, vel biennis, vel perennis; sitne herba, subfrutex, frutex, vel arbor. Fruticibus & arboribus fortassis summus gradus ætatis addi posset. Maximæ hoc Hortulanis, aliisque oeconomiae studentibus utilitati foret, aliam enim curam plantæ annuæ, aliam perennantes requirunt, nec aequali cultoribus emolumento utræque semper sunt.

§. IX.

TEMPUS plantæ VIGENDI deinde sequitur, cuius plures sunt species, e. g. *Germinatio*, seu
tem-

tempus, quo semina terrae mandata excluduntur. *Frondefcentia* sive tempus aestatis, quo species singulae plantarum prima folia explicant. *Exflorescentia*, s. tempus, quo singulae species plantarum primo sflores ostendunt. *Fructefcentia*, sive tempus, quo semina matura dispergunt plantae. *Defoliatio*, sive tempus autumnale, quo arbores folia dejiciunt; de quibus omnibus vid: *Linn. Phil. Bot. p. 270. seq.* Florae certae alicujus urbis aut paroeciae haec omnia commode inseri possunt, non autem ita feliciter in vasti cujusdam regni aut provinciae adhibentur, quum in variis & longe a se invicem distantibus locis ejusdem regionis ista singula varie & differenter se habeant. Sufficit si in Flora totius cujusdam regionis exponantur, quales annuae vicissitudines sive mutationes plantarum, vel in ipsa metropoli, vel in alio quodam loco, sive in meditullio sito, sive alibi.

§. X.

Usum in Flora plantarum Oeconomicum & Medicum, prae aliis rebus attingat Florista. Ubi enim cognitionem herbarum in felicitatem rei-publicae vertere non possumus, inutilis omnino, & tritica Metaphysicis assimilanda est scientia nostra optima. Eum ergo in finem Botanicus, iter in provinciis, quarum Floram adumbrare cogitaverit, faciens, omnibus, etiam vilioribus & simplicioribus earum incolis, varias de herbis, earum nominibus, loco natali, usu Oeconomico & Medico quaestiones proponere non intermittet. Notum est,

C

plu

plurimas optimasque Medicinas fortuito, & a rudibus viliorisque conditionis hominibus primum inventas esse. Sic agrestes Americae incolae usum Chin Chinae in febribus criticis, radicis Senegae in ictu serpentis primi docuere, quamvis alias inter stupidissimas, minimeque excultas habeantur nationes. Similiter quoque in Oeconomicis plurimarum rerum utilium, plebeji homines primi inventores fuere.

Quod ad USUM OECONOMICUM in specie adinet, eum vix vel certe parcissime in operibus suis plurimi Botanicorum huc usque attigerunt, cum tamen si non magis, saltem aequè necessarius est, ac caetera, quae in Floris traduntur. Maximam enim utilitatem Oeconomiae genuina Botanices tractatio pollicetur. Sed cum modus vegetabilibus in Oeconomia rite utendi in Flora aliqua haud commode describi possit; optandum esset, ut Botanicus quis celebris, usus Oeconomicos plantarum Europae, vel etiam Patriae suae omnes, qui in plurimis voluminibus sparsi inveniuntur, in unum opus congestos orbi erudito traderet, quum paucissimis alias libros Botanicorum, ob maximam diversitatem nominum plantarum, intelligere datum sit.

Floristae interea usus, quos habet vegetabile quodcunque, Oeconomicos, sive in agricultura, sive in particultura, sive in artibus, sive in re pecuaria, sive in cibus, sive in aliis quibuscunque, omnes, in opere suo brevissime enumerare, incumbit.

Qui,

Qui, (usus) ab aliis sufficienter expositi sunt, Florista non repetat, ne & pretiosior, & minus portatilis (ut vulgo dicitur) evadat liber. Sufficit tantum allegare auctores, unde lectores eosdem haurire possunt. Ubi vero vel male descripti usus, vel nondum in aliis reperiantur operibus, modo, quo fieri potest, optimo, brevissimoque eosdem proferat, necesse est.

Hoc facto, quibusnam ab ANIMALIBUS, cicuribus inprimis, quaevis ADPETANTUR vegetabilia, & a quibus respuantur, ostendet. Non tamen sufficit indicasse, quatenus animalia domestica hanc vel illam herbam comedunt; sed praecipue addendum, an eiusmodi herba ipsis vel magis vel minus grata: an esca huic vel illi pecori gratissima sit. Nobiliss. LINNÆUS primus fuit, qui necessitatem observationum eiusmodi Botanicis & Oeconomis demonstravit, quem postea plures rei praestantiae convicti imitati sunt. Magno certe cognitio haec rei pecuariae erit emolumento, ubi semel ad exoptatum provehi posset fastigium; ejus enim ope, plantas quibuscunque expetitas pecudibus pro arbitro in commodum suum vertere, eaque omnia quam maximi facere posset lucri Oeconomus.

Recentiori tempore PROGNOSTICA & HOROLOGIA VEGETABILIIUM observare coeperunt Botanici. Nobiliss. LINNÆUS etiam hic primus & fere solus est, qui hac in re aliquid tentavit. Magnam, sine dubio, Oeconomiae eiusmodi observata adferent utilitatem, ubi copiam eorum largiorem nanciscimur. Sic

C 2

e. g.

e. g. *Rhinanthus*. *Fl. Sv.* 502. aridorum suorum seminum quassatione, *Parnassia*. 252. efflorescentia fœnificii tempus indicant, *Colchicum* florescentia sua autumnii & gelu nuncia est. *Phil. Bot.* p. 272. *Calendula Hort. Ups.* p. 274. n. 2. pluviam mane præfagit. *Scabrus sibiricus* si noctu claudatur, proxima dies plerumque serena, si vero aperto flore per noctem vigilet, insequens dies plerumque pluviosa erit, *Phil. Bot.* p. 88. 208. *Betula* 775. si majorem in modum hyeme rubescat, mitiorem expectant ruricolæ tempestatem. De Horologiis plantarum (ubi scil. multi flores, ad certam horam diei aperiuntur, expandunturque, atque etiam ad certam horam clauduntur), legi potest *Linn. Phil. Bot.* p. 272. seqq.

Quamvis scientiæ hæ defectu observationum maneræ adhuc sint, sperandum tamen est, successu temporis, varia hisce in rebus, & Oeconomis & Hortulanis utilissima, detegi posse.

§ XI.

USUS vegetabilium **MEDICUS** hunc sibi in Flora vindicat locum. Enumerandi hic sunt morbi, quibus curandis planta inservit: auctores, modum planta eadem rite utendi demonstrantes, nominandi: sicubi ab incolis contra quosdam morbos feliciter adhibetur, usus autem hic Medicos & Botanicos latet, breviter, sufficienter tamen, describendus est. Plantas viribus eximias, ab officinis tamen non receptas, indicabit Florista: Qualitates & vires Medicæ, partes plantarum in Pharmacopoliis venales, si fieri potest, addentur.

§. XII.

§. XII.

Quæ in quoque vegetabili habitent INSECTA, Flori-
 sta ad calcem cujusque speciei, allegando Fau-
 nam Svecicam, vel alium quemcunque Entomolo-
 gum vulgatum enumerabit. Novum quidem hoc est,
 Entomologiam Botanicæ immiscere, nec nisi tempo-
 ribus recentissimis usu receptum. Paucissimi etiam
 fuerunt, qui animalcula hæc sua attentione dignati
 sunt, quoniam tam parva contemptaque sunt, nec
 quicquam efficere posse crediderunt. Et licet qui-
 dam maxima illa facere incommoda perspexe-
 rint, ea tamen vel ineptis modis depellere conati,
 vel etiam ut pœnam singulareræ, per miraculum fe-
 re illis a DEO immissam, patienter perpeffi sunt,
 non perpendentes, hæc omnia in natura rationem agnos-
 cere suam, & etiam hoc modo pro pœna habenda esse,
 in quantum ratione sua ad hæc penitus perscrutan-
 da, remediaque contra hæc mala paranda, usi non
 sint. Novimus quantum hæc animalcula nobis pa-
 riant incommodi. Hortos enim amœnissimos & uti-
 lissimos, qui magnis sæpe coluntur impensis, haud
 raro miserrime devastant, Dominosque spe lu-
 croque exinde proventuro maximo, defraudant. In-
 tegra nemora, & silvas, foliis pulcherrimis suis ornamen-
 tis despoliant, Agris, quibus in temporalibus nobis nil
 utilius nil melius Summum Numen dedit, irreparabilem
 sæpe adferunt noxam. Prata, matres agrorum, & Oe-
 conomiæ privatæ maxima sustentacula haud raro ita
 depravant, ut expectationi minime respondeant. Ju-
 menta & pecora sæpe ad necem vexant, varia corro-

dunt & corrumpunt suppellectilia, imo hominem ipsum nec intactum relinquunt. Contra, videmus quædam illarum, utilitatem humano generi tam mediate quam immediate, maximam adferre, quæ quoniam in variis scriptis, quæ omnium manibus teruntur, sat luculenter exposita sint, hic repetere inutile duximus. Quanta, cognitio insectorum utilitati sit, Theologo, Philosopho, Philologo, Medico, Jurisconsulto, Oeconomo & aliis, alii dixerunt; breviter tantum addendum, quæ Botanici hic erit cura. Notum est, plurima insecta plantas inhabitare, exinde nutrimentum suum quærere, earumque ope transformationem vitamque suam totam peragere & sustentare. Hæc vero vel utilia sunt, vel noxia. Si utilia, quisque edoceri potest, in illis eadem quærenda esse plantis, hincque alimenta eorum desumi posse. Sin vero noxia, varii secundum varias res, excogitari possunt modi, quibus facillime & commodissime illa depellere delereque homines queant. Verbo: cognitis insectis, plantisque super quibus degunt, varie in commodum suum cognitionem hanc vertere potest unusquisque.

In describendo vegetabili quodam, quod magnum inhabitat agmen insectorum, integra nomina eorum specifica exprimere necesse non est, alias hæc sola totam explerent paginam. Sufficit nomen genericum, numerumque ex Fauna regionis vel alto quocunque opere allegare, ubi Lector Entomologus insecta eadem optime descripta, synonymisque secundum consuetudinem adpositis inveniet.

§. XIII.

§. XIII.

Post enumerationem insectorum, variæ OBSERVATIONES & illustrationes BOTANICÆ inseri possunt. e. g.

Si herba nova est, vel male admodum ab aliis adumbrata, descriptio propria, ad regulas artis facta, tradenda est.

Perutile Tyronibus quoque esset, si præter nomen verum specificum, plantam ab omnibus aliis in toto orbe ejusdem generis speciebus distinguens, etiam ad calcem nomen specificum artificiale adderetur, notas tantummodo illas continens, quæ ad plantam ab aliis sub eodem genere comprehensis indigenis distinctam faciendam sufficerent. Dicitur vix potest, quantum hoc faceret ad faciliorem plantarum cognitionem. Cum enim in nomine specifico vero, ejusmodi notæ recensentur, quæ plantam ab omnibus aliis sub eodem genere militantibus, distinguunt; notæ autem hæc tam ob multitudinem specierum certorum generum, quam ob defectum observationum, sæpe ab ejusmodi partibus desumptæ & desumendæ sunt, quæ vel non semper in planta adsunt, vel non ita facile in oculos cadunt, e. g. ex duratione, flore, fructu, radice, aliisque; nomina ejusmodi specifica sæpe minus clara, atque investigatio plantæ minus facilis evadunt: in nomine vero specifico artificiali hæc omnia evitantur. Brevissima autem & facillima via ad cognitionem plantæ, licet artificialis, tamen optima est, quamdiu naturalis nondum inventa.

Quod de nomine specifico vero & artificiali dictum

Etum est, etiam mutatis mutandis de caractere generico essentiali atque artificiali pronunciarum voloꝝ ad cognitionem plantarum faciliorem reddendam notæ artificiales eligendæ, quibus genera indigenarum plantarum facillimo negotio a se invicem distingvantur.

Etymologia nominis generici breviter fortassis dari posset, quo nomina eo facilius memoriæ mandarentur.

§. XIV.

Quænam nomina atque res nova linea incipiendæ vel aliis litteris exaranda sunt, e scriptis Linnæanis peti possunt.

Ne opus in magnam molem excrescat, liberque ad excursions Botanicas minus utilis evadat, characteres quidam, vel etiam sic dictæ abbreviationes compendii causa adhiberi possunt. Ejusmodi usus est nobiliss. LINNÆUS in Parte Svecico, atque etiam quod ad durationem vegetabilium in speciebus Plantarum.

In gratiam eorum, qui plura opera Botanica emere non valent, ad calcem Floræ catalogus brevis Systematice tamen conscriptus, Plantarum in Patria Cerealiæ & hortensium, addi etiam potest.

Floram claudat Index sufficientissimus, non solum nominum genericorum, synonymorum, trivialium, Pharmacopoerum, vernaculorumque, sed etiam & imprimis rerum.

§. XV.

§. XV.

FLora, secundum regulas, quas hic dedimus adumbrata non posset non varia in vita humana se commendare utilitate. Omnes enim, quæ Botanicen vel tantillum præsupponunt scientiæ, hinc varia ad usus suos colligere possent. Botanici hic plantas, secundum optimam huc usque inventam methodum, rarioresque, vel etiam novas optime descriptas, vel etiam alia rem herbariam illustrantia, haberent. Medicis, quorum potissimum est, plantas vel quoad vires suas rimari, vel jam rimatas ad varios adplicare morbos, Floram hujusmodi Inec ingratham existimaverim. Entomologi, quænam in quibuscunque plantis habitent insecta, & exinde varia in emolumentum scientiæ suæ lucrarentur. Sacerdotes, præcipue ruri degentes, perspecta qualitate cujusque plantæ, usuque tam in Oeconomicis quam Medicis, & sibi ipsi & auditoribus suis vario inservirent modo, sicque non tantum æternæ, sed & temporalis eorum felicitatis promotores evadentes, majorem sibi compararent amorem observantiamque. Nonne enim plurimæ sunt herbæ indigenæ, quæ in annonæ caritate ciborum vicem supplere possunt? Sacerdos igitur has calamitose ejusmodi tempore pauperibus demonstrans, multa milli incolarum periculo mortis eripit. Quantæ Pharmacopolæ ejusmodi Flora esset utilitati, antea dictum est. Opifices, quibus vegetabilium usus curæ est, cognito loco natali, eorumque utilitate, varia in Patriæ salutem etiam hinc conferre possent. Sic multæ plantæ in arte tinctoria usum

D

maxi-

maximum habent. Aliæ multum olei dant: quarundam arborum ligna tornatoribus expetita & præstantissima: aliarum cortices aut folia coriariis inserviunt, ut cætera faceam. Hortulani, quibus apprime est necessaria cognitio plantarum ad qualitates suas, an nimirum annuæ sint, vel biennes, vel perennes, sed imprimis ut sciant quale solum ament &c. magnum certe hinc facerent lucrum. Legi hic merentur elegantissimæ LINNÆI observationes, Actis Acad. Reg. Holm. A. 1779. p. 5. seqq. insertæ. Pratorum cultoribus maximum hinc adflueret commodum; cognitis enim plantis cuius pecori gratissimis ac saluberrimis, cognito etiam loco earum natali atque solo, prata non nisi seminibus graminum herbarumque præstantissimarum conserere possent, & loca aridissima, humidissima vel sterilissima pascua rederent lætissima. Emendationem pratorum sine cognitione ejusmodi plantarum, nunquam rite & cum insigni fructu peragi posse, contendimus. Quantum rei pecuariæ operam navantes e Flora sic conscripta boni adsequerentur, non multa eget demonstratione; omisso enim emolumento, quod e pratorum vera cultura fluit, de quo nuperrime actum est, novimus pecudes multis morbis obnoxias esse, qui nunquam, neglecta notitia plantarum, radicitus tolli possunt; quis, quæso, ruricolæ fructus ex libro medelam morborum pecorum docenti, non cognitis plantis in eodem contra infirmitates illas laudatis? Nonne multæ dantur plantæ venenatæ, quæ persæpe pestis instar in pecora grassantis, integras rustici pecuarias brevi tempore destruunt,

struunt, uti plura quotidiana comprobant exempla; possuntne autem plantæ hæc sine scientia Botanica cognosci? quam facile vero malo huic a plantarum perito occurritur!

§. XVI.

UT clariora evadant; quæ in superioribus a nobis allata sunt, sequens addere lubet exemplum.

RIBES ad Pentandr. Monogyn.

RIBES inerme, racemis glabris pendulis, floribus planiusculis. *Linu. Sp. 200: 5. conf. Fl. Sv. 197. Fl. Lapp. 68.*

Grossularia multiplici acino, sive non spinosa hortensis rubra, sive Ribes officinarum. *Bauh. Pin. 455.*

Ribes vulgare fructu rubro *Raj. Hist. 1485. descr.*

Ribesium fructu rubro. *Dod. pempt. 749. f.*

Ribes rubrum. *nomen triv.*

β. Vitis vinifera, Ribes sylvestris, fructu majore. *Rudb. it. 9.*

Svecis *Vinber*, Scanis *Reps*. Bahusis *Rips*. Fennis *Vinmarja*.

Habitat in Lappmarckia; & passim in Sveciæ provinciis, licet rarius; copiosissime prope Tornoam, & in maritimis Ostrobothniæ. Colitur etiam in hortis ob fructus præstantiam. Frutex.

Aboæ Anno 1754. d. Maji 10. *pr. fol.* Maji 20. *pr. flor.* Julii. 19. *pr. bacc. mat.* Octobr. 19. *fol. decid.*

OECON. Sepes vivæ. Baccæ comeduntur crudæ; in jusculis. *Egerins bush. b. 18. Rob & gelatinæ variæ. Egerin.*

Egerin. bush. b. 122. Raj. hist. 1485. Cupediæ Egerin 152. Clibanitæ Egerin. 188. Condimenta Egerin. 284. Dalm. Redd. 181. Integræ asservantur. Egerin. 288. Hærl. it 1750. p. 135. Vinum optimum. Linn. it. Scan. 407. Hærl. it. 1750. p. 79. novell. erud. 1752. n. 30. conf. Rudb. Atlant. T. III. p. 506. 508. Acetum. Dalm. Redd. 165.

Pan. Capri & Equi I. cum aliis incert.

MED. Pharm. RIBIUM RUBRORUM baccæ conditæ, Rob. *Qual.* acida, rubra, *vis* refrigerans. *Usus.* Febres ardentes. *Raj. Hist. 1485. Alvi fluxus. Raj. l. c. Pestis. Lind. de peste. p. 42.*

INSECTA. Papilio Fn. 775. Phalænæ 845. 849. Aphis 704. Acarus 1201.

Obs. Bot. Ribes nom. Arab. *Obs. gen. flor.* polypet. petala & stamina calyci inserta. *Obs. spec.* Floresc. racemis pendulis, fruct. etiam bacc. rubr. acid. Planta Septentr. Etiam in America Septr. Spontanea. Omnibus fere modis facillime propagatur.

